

Nota Dierenwelzijn

Actualisatie beleid

Gemeente Lelystad
2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Beleidskader	3
3. Visie op dierenwelzijn	4
4. Speerpunten dierenwelzijnsbeleid	5
4.1 Bestaand beleid dat wordt voortgezet	5
4.2 Nieuwe speerpunten Dierenwelzijnsbeleid	7
Samenvatting en vervolg	9
Bijlagen	10
Bijlage 1. Kostenoverzicht uitvoering dierenwelzijnsbeleid	10
Bijlage 2. Wenselijke intensiveringen waarvoor geen budget beschikbaar is gesteld	11
Bijlage 3. Partners Gemeente Lelystad o.g.v. dierenwelzijn	13
Bijlage 4. Onderwerpen buiten beleidskader	14

1. Inleiding

De gemeente Lelystad, bekend als de hoofdstad van de Nieuwe Natuur, streeft ernaar een sociale, veerkrachtige, duurzame en aantrekkelijke stad te zijn. In lijn met deze visie is het welzijn van zowel dieren als inwoners van groot belang.

De nota Dierenwelzijn Lelystad 'De basis op orde' uit 2016 is inmiddels verouderd. Om ervoor te zorgen dat het dierenwelzijnsbeleid aansluit bij de huidige realiteit en verwachtingen, heeft het college in overeenstemming met de raad een inventarisatie uitgevoerd bij diverse organisaties. Deze inventarisatie, uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2024 heeft geleid tot nieuwe uitgangspunten en kaders voor het dierenwelzijnsbeleid, evenals voorstellen voor wenselijke intensiveringen. Gezien de huidige financiële situatie besloot de raad voor dit laatste geen budget beschikbaar te stellen. Wel is besloten dat het dierenwelzijnsbeleid aan de hand van de vastgestelde nieuwe uitgangspunten en kaders moest worden geactualiseerd.

In deze nieuwe Nota Dierenwelzijn wordt uiteengezet hoe de gemeente Lelystad blijft investeren in de kwaliteit van de uitvoering van zowel wettelijke als bovenwettelijke taken omtrent dierenwelzijn. Hiermee willen we bijdragen aan een betere leefomgeving voor alle inwoners en dieren in onze stad.

2. Beleidskader

Uitvoeren van wettelijke taken

De gemeente Lelystad heeft de volgende belangrijke wettelijke taken op het gebied van dierenwelzijn:

- Opvang van zwerv- en gevonden dieren
- Opvang van dieren bij huisuitzettingen en ontruiming
- Vervoer van zieke en gewonde dieren
- Opvang van huisdieren bij rampen
- Uitvoering van bepaalde aspecten van de Flora- en Faunawet, zoals de bescherming van beschermde dieren
- Algemene zorgplicht voor dieren
- Verwijderen van dode dieren uit de openbare ruimte
- Bestrijding van ratten in de openbare ruimte daar waar deze overlast en/of gevaar voor mensen veroorzaken

Deze bovengenoemde wettelijke taken moeten goed en efficiënt worden uitgevoerd. De gemeente geeft hier prioriteit aan en zal waar nodig extra maatregelen nemen.

Duidelijkheid over bevoegdheden

De gemeente Lelystad heeft beperkte bevoegdheden op het gebied van dierenwelzijn, aangezien veel zaken zijn geregeld in nationale wetgeving (zie bijlagen voor een overzicht van de onderwerpen die buiten het beleidskader vallen). Het is van belang duidelijk te communiceren wat de gemeente wel en niet kan doen om onrealistische verwachtingen te voorkomen.

Integratie van bestaand beleid

De gemeente bouwt voort op bestaand beleid en actualiseert dit waar nodig. Dit zorgt voor een overzichtelijk en integraal beeld van de verschillende aspecten van dierenwelzijn.

Samenwerking met de raad en dierenwelzijnsorganisaties

De gemeente betreft actief organisaties op het gebied van dierenwelzijn bij de beleidsvorming. Deze partijen beschikken over veel kennis en betrokkenheid en zullen direct met het beleid te maken krijgen. De raad wordt in een vroeg stadium betrokken bij nieuwe ontwikkelingen.

Lokaal regelen en uitvoeren

Het is belangrijk dat gewonde of gestreste dieren niet over grote afstanden worden vervoerd, omdat hiermee stress en lijden bij de dieren wordt voorkomen. Lokaal opvangen en helpen van dieren in nood is daarom het uitgangspunt.

Uitvoering door marktpartijen

Diverse lokale partijen en organisaties zijn actief op het gebied van dierenwelzijn (zie bijlagen voor een overzicht van de organisaties waarmee Lelystad op dit gebied samenwerkt). De gemeente wil dit functioneren ondersteunen en bevorderen.

3. Visie op dierenwelzijn

Het hierboven beschreven beleidskader is door het college vertaald in de volgende beleidsvisie op dierenwelzijn:

Het welzijn van dieren waarborgen door de wettelijke taken goed en effectief uit te (laten) voeren en een aantal specifieke bovenwettelijke taken uit te (laten) voeren met als doel een hoog niveau van dierenwelzijn te bereiken en te handhaven en de leefomstandigheden van alle dieren in de gemeente Lelystad verder te verbeteren.

4. Speerpunten dierenwelzijnsbeleid

4.1 *Bestaand beleid dat wordt voortgezet*

Het huidige dierenwelzijnsbeleid heeft de afgelopen jaren bewezen effectief te zijn in het waarborgen van het welzijn van dieren in de gemeente Lelystad. De gemeente zet daarom het bestaande beleid grotendeels voort. Hieronder worden de belangrijkste maatregelen van het huidige beleid uiteengezet met daarbij de wijze waarop deze worden voortgezet.

- **Adequaat opvangen en vervoeren van dieren**
Zowel het opvangen van zwervdieren en gevonden dieren als het vervoeren van zieke en gewonde dieren zijn wettelijke taken van de gemeente en worden in Lelystad verzorgd door (de Dierenambulance van) Stichting Dierennoodhulp Flevoland.
- **Evacueren en opvangen van dieren bij calamiteiten en rampen**
Het evacueren van dieren bij calamiteiten en rampen is een wettelijke taak. In het 'Handboek acute bevolkingszorg' van de Veiligheidsregio is opgenomen dat de gemeente ervoor zorgt dat mensen die bij een ramp op straat komen te staan en niet op eigen gelegenheid weg kunnen komen, worden verplaatst naar een veilige plek. Ditzelfde geldt voor huisdieren. De gemeente is niet verantwoordelijk voor de evacuatie van bedrijfsmatig gehouden dieren. Dit laatste is een verantwoordelijkheid van de eigenaar.
- **Verkleinen populatie verwilderde zwervkatten**
Het beheren van de verwilderde zwervkattenpopulatie is geen wettelijke taak. De gemeente is echter van mening dat de populatie beheerd/verkleind moet worden en ziet dit als een aanvullende taak in het kader van de algemene zorgplicht en het voorkomen van overlast. Omdat verwilderde katten doorgaans niet geresocialiseerd kunnen worden en de kans op terugplaatsing hierdoor klein is, worden ze in Lelystad doorgaans gevangen, gesteriliseerd/gecastreerd en daarna teruggebracht naar hun oorspronkelijke leefgebied. Deze methode wordt ook wel de TNR-methode genoemd (*Trap, Neuter, Return*). Op deze manier neemt bij goede uitvoering van de maatregelen de problematiek na enkele jaren af, omdat de katten geen jongen meer krijgen. De aanwas komt dan alleen nog van nieuwe verwilderde katten.
- **Euthanaseren van opvangdieren als laatste middel** (alleen als een dierenarts dit voor het welzijn van het dier noodzakelijk acht)
De gemeente heeft geen wettelijke verplichtingen aangaande het euthanaseren van dieren. In de Uitvoeringsnota Dierenwelzijn (2019) staat dat de gemeente niet beschikt over de deskundigheid van het leed c.q. herstel(periode) van zieke en gewonde dieren. De afweging voor het euthanaseren voor dieren laat de gemeente over aan de deskundigheid van een dierenarts (conform Besluit houders van dieren art. 1.10). De dierenarts wordt ingeschakeld door de betreffende opvanginstelling.
- **Lokale en regionale samenwerking op het gebied van dierenwelzijn bevorderen**
De gemeente vindt het wenselijk dat ten behoeve van het dierenwelzijn zo veel en goed mogelijk op lokaal niveau wordt samengewerkt. Dit zorgt ervoor dat het vrijwilligerspotentieel optimaal wordt ingezet. De gemeente weegt daarom bij het aanbesteden van de wettelijke dierenwelzijnstaken de mate van aangeboden samenwerking tussen (lokale) organisaties mee in de beoordeling voor de gunning. Het bevorderen van de samenwerking tussen de (lokale) partnerorganisaties als onderdeel van het dierenwelzijnsbeleid wordt voortgezet, onder andere door het opnieuw inrichten van de adviescommissie (zie hiervoor het hoofdstuk 'Nieuwe speerpunten Dierenwelzijnsbeleid'). Hiernaast streeft de gemeente ernaar om op het

gebied van dierenwelzijn nauwer samen te werken met organisaties in de regio. Momenteel worden verschillende mogelijkheden voor het bevorderen van de regionale samenwerking onderzocht. Zo zijn er gesprekken gaande met de gemeente Almere over het mogelijke bundelen van de krachten op het gebied van het opvangen van dieren. Het versterken van onder andere de samenwerking met Almere biedt kansen om kennis en middelen te delen, en gezamenlijk te werken aan het verbeteren van het welzijn van dieren in onze regio.

4.2 Nieuwe speerpunten Dierenwelzijnsbeleid

Op basis van de evaluatie van het oude beleidsdocument en de recente inventarisatie, zijn de volgende nieuwe speerpunten opgesteld. Met deze speerpunten zet de gemeente Lelystad zich in voor een effectief en toekomstbestendig dierenwelzijnsbeleid, waarbij zowel de naleving van wettelijke verplichtingen als de samenwerking met lokale organisaties centraal staan.

Intensiveren van controle op afspraken en vergunningen	
De gemeente Lelystad zal de controle op bestaande afspraken en vergunningen van organisaties die dieren vervoeren en opvangen intensiveren. Uit de recente verkenning is gebleken dat enkele partijen niet over de juiste vergunningen beschikten voor het verzorgen van specifieke diersoorten.	
<i>Implementatie</i>	Om de controle op bestaande afspraken en vergunningen van organisaties die dieren opvangen en vervoeren te intensiveren, zal de gemeente een aantal concrete stappen ondernemen. Allereerst wordt een inventarisatie gemaakt van alle organisaties in en rondom Lelystad die zich bezighouden met de opvang en het vervoer van dieren. Deze gegevens worden gedetailleerd geregistreerd, inclusief de soorten dieren die zij verzorgen en de vergunningen die zij bezitten. Vervolgens wordt een grondige controle uitgevoerd op de bestaande vergunningen in deze organisaties. Hierbij wordt de geldigheid en dekkingsgraad van de vergunningen ten opzichte van de aanwezige diersoorten geverifieerd. Organisaties die niet over de juiste vergunningen beschikken of waarvan de vergunningen zijn verlopen, worden geïdentificeerd. De betreffende organisaties worden schriftelijk geïnformeerd over de geconstateerde tekortkomingen en krijgen een redelijke termijn om de benodigde vergunningen aan te vragen of te vernieuwen. Handhaving behoort niet tot de bevoegdheden van de gemeente, maar tot die van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). De NVWA ziet toe op de veiligheid van onder andere dierenwelzijn en de bescherming van de natuur. De gemeente zal de samenwerking met de NVWA opzoeken en de NVWA van alle benodigde aanvullende informatie voorzien.
<i>Concreet</i>	Organisaties die niet over de juiste of geldige vergunningen beschikken worden hierop gewezen en krijgen de mogelijkheid de benodigde vergunningen aan te vragen of te vernieuwen. De gemeente werkt samen met de NVWA om de effectiviteit van controles en handhaving te bevorderen.
<i>Kosten</i>	N.v.t.

Herinrichten van de Adviescommissie Dierenwelzijn	
De huidige Adviescommissie voor Dierenwelzijn (bestaande uit vertegenwoordigers van de (dieren)Politie, Staatsbosbeheer en Faunabeheereenheid Flevoland met de gemeente als faciliterende partij) heeft in de praktijk niet naar behoren gefunctioneerd. Daarom zal deze opnieuw worden ingericht als betekenisvol orgaan. Door de commissie anders vorm te geven, kan deze een waardevolle bijdrage leveren aan het op één lijn brengen en houden van de verschillende betrokken partijen. De adviescommissie biedt enerzijds een afstemmingsplek voor de gemeente en anderzijds zorgt de commissie voor bevordering van de samenwerking. Het effectief inzetten van deze commissie zal de doeltreffendheid van het dierenwelzijnsbeleid ten goede komen.	
<i>Implementatie</i>	De vraag om de adviescommissie opnieuw in te steken, kwam vanuit de betrokken organisaties zelf. Zij mogen aangeven hoe zij de adviescommissie willen invullen. Aanbevolen wordt allereerst te evalueren waarom de commissie in de huidige vorm niet werkte, waarna de doelstellingen en taken van de adviescommissie worden herzien en duidelijk geformuleerd. Dit zorgt ervoor dat alle betrokkenen een helder beeld hebben van de rol en verantwoordelijkheden van de commissie.

<i>Concreet</i>	De adviescommissie Dierenwelzijn opnieuw inrichten als betekenisvol orgaan door middel van evaluatie en herformulering van doelen en taken.
<i>Kosten</i>	N.v.t.

Vervallen doelstellingen overlastbeperking en populatiebeheer

De doelstellingen met betrekking tot overlastbeperking en populatiebeheer van wilde dieren, ganzen en zwanen zullen worden geschrapt. De inventarisatie heeft aangetoond dat er momenteel weinig problemen worden ervaren met betrekking tot overlast van deze dieren. Hierdoor is het niet langer noodzakelijk hier specifieke beleidsdoelstellingen voor te handhaven.

<i>Implementatie</i>	De inventarisatie heeft aangetoond dat momenteel weinig problemen worden ervaren met betrekking tot overlast van wilde dieren, ganzen en zwanen, waardoor de doelstellingen rondom overlastbeperking en populatiebeheer worden geschrapt. Naast deze wijziging opnemen in het nieuwe dierenwelzijnsbeleid van de gemeente Lelystad, zijn geen implementatiemaatregelen nodig. De gemeente blijft samenwerken met relevante partners zoals Landschapsbeheer Flevoland en dierenwelzijnsorganisaties om informatie uit te wisselen en gezamenlijk op te treden indien nodig. Deze samenwerking zorgt ervoor dat er snel en effectief kan worden gereageerd op eventuele nieuwe ontwikkelingen. Daarbij blijft de gemeente, ondanks dat deze specifieke doeleinden worden geschrapt, flexibel en bereid het beleid aan te passen indien de situatie verandert. Dit betekent dat er ruimte blijft om nieuwe maatregelen te implementeren als er in de toekomst weer sprake is van overlast of populatieproblemen. Met betrekking tot de bescherming van zwanen zal de gemeente contact opnemen met de in Lelystad al actieve Whatsappgroep omtrent de bescherming van zwaneneieren. Indien deze groep aangeeft dat extra bescherming nodig is, dan wil de gemeente hierbij ondersteunen waar nodig.
<i>Concreet</i>	Maatregelen voor overlastbeperking en populatiebeheer zijn niet nodig. De doelstellingen hieromheen worden geschrapt. Er zijn geen implementatiemaatregelen nodig.
<i>Kosten</i>	N.v.t.

Samenvatting en vervolg

In deze nota is uiteengezet hoe de gemeente Lelystad haar dierenwelzijnsbeleid heeft geëvalueerd en geactualiseerd. Het bestaande beleid heeft bewezen effectief te zijn en wordt grotendeels voortgezet. De belangrijkste maatregelen hieruit omvatten:

- **Opvang en vervoer van dieren:** Zwerfdieren en gewonde dieren worden opgevangen en vervoerd door Stichting Dierennoodhulp Flevoland.
- **Evacuatie bij calamiteiten:** Huisdieren worden geëvacueerd bij rampen, zoals opgenomen in het Handboek acute bevolkingszorg.
- **Beheer van verwilderde zwurfkatten:** De TNR-methode (*Trap, Neuter, Return*) wordt toegepast om de populatie te beheersen.
- **Euthanasie als laatste middel:** Beslissingen over euthanasie worden overgelaten aan dierenartsen.
- **Samenwerking bevorderen:** Lokale en regionale samenwerking wordt gestimuleerd, met plannen voor nauwere samenwerking met de gemeente Almere.

Hiernaast zijn een aantal nieuwe speerpunten geïntroduceerd om het beleid verder te verbeteren en toekomstbestendiger te maken. Deze nieuwe speerpunten zijn:

- **Intensiveren van controle op afspraken en vergunningen:** Er wordt een inventarisatie gemaakt van organisaties die dieren opvangen en vervoeren en de samenwerking met de NVWA wordt versterkt.
- **Herinrichten van de Adviescommissie Dierenwelzijn:** De commissie wordt opnieuw ingericht om effectiever te functioneren en samenwerking te bevorderen.
- **Vervallen doelstellingen overlastbeperking en populatiebeheer:** Doelstellingen voor overlastbeperking van wilde dieren, ganzen en zwanen worden geschrapt vanwege het ontbreken van problemen. De gemeente blijft flexibel en bereid om beleid aan te passen indien nodig.

De geactualiseerde Nota Dierenwelzijn biedt de basis voor het nieuwe Dierenwelzijnsbeleid van de gemeente Lelystad. Na vaststelling van de nota wordt dit beleidsstuk samengesteld en aangeboden aan college en raad.

Bijlagen

Bijlage 1. Kostenoverzicht uitvoering dierenwelzijnsbeleid

De uitvoering van het dierenwelzijnsbeleid dragen kosten met zich mee, die door verschillende belanghebbenden worden gedragen, waaronder de gemeente. In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de kosten die gepaard gaan met de uitvoering van het gemeentelijke dierenwelzijnsbeleid.

Overzicht uitgaven uitvoering dierenwelzijnsbeleid in 2024:

In 2024 was er €255.269,- begroot voor de uitvoering van het dierenwelzijnsbeleid. De boekingen bedroegen €233.392,-. De uitgaven in 2024 hadden met name betrekking op de opvang en verzorging van dieren, afgerond €213.000. Daarnaast is ca. €15.000 aan dierenartskosten gemaakt en ca. €6.000 voor de inventarisatie van de wensen en eisen rondom het dierenwelzijnsbeleid.

In 2024 heeft een indexatie plaatsgevonden waarmee het budget per 2024 structureel met €100.000,- is verhoogd. De reden voor verhoging van het budget was marktwerking; partnerorganisaties gaan van vrijwilligersorganisaties naar een steeds meer bedrijfsmatige aanpak met betaalde krachten, waardoor de kosten sterk toenemen.

Per 2025 is structureel een budget van €255.269,- beschikbaar voor de uitvoering van het dierenwelzijnsbeleid.

Bijlage 2. Wenselijke intensiveringen waarvoor geen budget beschikbaar is gesteld

Uit de eerder beschreven verkenning kwamen een aantal intensiveringen naar voren waarvan bleek dat deze wenselijk zijn voor het bevorderen van het dierenwelzijn. Het uitbreiden van de ambities vraagt om de inzet van aanvullende structurele middelen. Na het effectueren van de voorgestelde besluiten waaronder diverse ombuigingsvoorstellen bij de programmabegroting 2025-2028 is er aan het einde van het meerjarenperspectief in 2028 sprake van een begroting die structureel en reëel in evenwicht is. In de jaren 2026 en 2027 is er nog sprake van een beperkt incidenteel tekort. Vanwege de financiële krapte heeft de raad eerder al besloten geen aanvullend budget beschikbaar te stellen. Dit betekent dan ook dat de volgende geïnventariseerde wenselijke intensiveringen geen doorgang hebben gevonden:

- **Het verhogen van de gemeentelijke bijdrage aan Kaatje Keutel**
De konijnenopvang Kaatje Keutel heeft moeite om de aangebrachte, gevonden en gewonde konijnen op te vangen voor het bedrag welke zij nu ontvangt. Het huidige budget van €15.000 euro is niet toereikend. Daarom is de wens dit bedrag te verhogen tot €16.500.
- **Het intensiveren van het geven van (preventieve) informatie en voorlichting**
Dit kan middels de gemeentelijke website, of onder andere door het geven van voorlichting op basisscholen. Op onze website moet bijgehouden worden waar men terecht kan voor dieren noodhulp. Voor alle informatie is er op internet voldoende informatie te vinden. Door het geven van voorlichting kan dierenleed worden voorkomen. Het geven van informatie over dieren op basisscholen kan door kinderen over worden gedragen aan ouders. Website: structureel 20 uur per jaar voor het creëren en updaten van informatie op de website. Voorlichting basisscholen: structureel 90 uur per jaar. Het potentiële lesmateriaal en dergelijke komt neer op een bedrag van €5.000.
- **Het stimuleren van chippen, registreren en steriliseren van katten**
Door het chippen en registreren van katten te stimuleren kunnen katten makkelijker worden teruggegeven aan de eigenaar. Ook kan het ervoor zorgen dat katten minder snel gedumpt worden. De gemeente kan ervoor kiezen het chippen tot een bepaald bedrag te compenseren. Bij een vergoeding van €20,- kost dit gemiddeld €16.000. waarop volgend dit bedrag waarschijnlijk jaarlijks zal afnemen.
- **Het voorkomen van uithuisplaatsing van huisdieren**
Door verschillende omstandigheden kan het voorkomen dat een eigenaar van een huisdier de financiële middelen ontbreekt om bijvoorbeeld eten te kopen voor het huisdier, of om een kleinschalige medische ingreep te betalen. In veel gevallen ervaart een dergelijk persoon al stress, waar bovenop het huisdier opgegeven zou moeten worden. Onderzoek toont aan dat er door een jaarlijks bedrag van €175.000 uitgekeerd zou moeten worden ter voorkoming van uithuisplaatsing van dieren door de gemeente. Ter vergelijking: Gemeente Amsterdam begroot hiervoor jaarlijks €400.000, Gemeente Almere €84.000 en Gemeente Arnhem €70.000.
- **Het integreren van opvang van huisdieren in de reguliere 'blijf van mijn lijf-opvang'**
In Nederland bestaan er in samenwerking met IFAW sinds 2016 vijf opvanglocaties van de Blijfgroep, een vrouwenopvangorganisatie, waarin huisdieren zijn toegestaan. In sommige gevallen kan een huisdier een reden zijn of als chantagemiddel worden gebruikt zodat iemand in een agressief huishouden blijft. Het creëren van een tijdelijke noodopvang kan dit probleem potentieel verhelpen. De kosten om het in Lelystad te faciliteren bedragen circa €1.500.000. In Almere zijn er twee 'blijf-van-mijn-lijf- huizen waar dieren zijn toegestaan als vrouwen daar verblijven.

De gemeente gaat over dit onderwerp in gesprek met stichting Mendoo. Mendoo is een anbi-stichting die zich inzet voor slachtoffers van huiselijk geweld en hun huisdieren en helpt onder andere bij het vinden van een praktische oplossing voor het huisdier, zodat hulpvragers direct gebruik kunnen maken van professionele hulpverlening en hun leven sneller weer op de rit hebben.

- **Vissers te informeren over alternatieven om de visserslijnen te verzwaren**

Samen met de overheid werkt Sportvisserij Nederland aan een loodvrije sportvisserij in 2027. Naar verwachting besluit de Europese Commissie begin 2024 over een volledig gebruiks- en verkoopverbod van vislood in de EU – op advies van de European Chemical Agency (ECHA). Totdat zo'n Europees verbod er is, zijn lokale verboden zinloos. Die leiden namelijk niet tot minder loodgebruik, zo wordt ook onderschreven door een onafhankelijke studie i.o.v. het ministerie van LNV.

Bijlage 3. Partners Gemeente Lelystad o.g.v. dierenwelzijn

De gemeente Lelystad werkt op het gebied van dierenwelzijn samen met:

- Stichting Dierennoodhulp Flevoland (opvang)
- Dierennoodhulp Flevoland Dierenambulance (vervoer)
- Konijnenopvang Kaatje Keutel
- Zuiderzee zwefdieren
- Stichting De Toevlucht
- Stichting Faunabeheereenheid Flevoland
- Vogelopvangcentrum Midden-Nederland
- Uw Dierenarts
- Dierenartscentrum

Bijlage 4. Onderwerpen buiten beleidskader

Op de volgende onderwerpen heeft de gemeente ofwel geen bevoegdheid, ofwel het is goed geregeld binnen een ander beleidsveld, ofwel er is geen aanleiding hiervoor apart beleid op te stellen binnen het dierenwelzijnsbeleid. Het wordt hier wel benoemd zodat een volledig integraal beeld ontstaat van alles wat aan dierenwelzijn raakt en op welke wijze dat geregeld is.

Onderwerp	Waarom geen onderdeel van beleid
Evenementen /vermaak met dieren	Geregeld in nationale wetgeving
Dierenweides	Dierenweides zijn geprivatiseerd; bevoegdheid ontbreekt.
Welzijn huisdieren	Geregeld in nationale wetgeving
Faunabeheer, bescherming wilde dieren jacht en schadebestrijding	Faunabeheer valt onder nota jacht- en wildbeheer
Visserij en hengelsport	Geregeld in nationale wetgeving, specifieke regels geregeld in visvergunning en Vispas
Welzijn landbouwdieren/proefdieren	Geregeld in nationale wetgeving

Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op deze onderwerpen en waarom deze geen onderdeel zijn van het Dierenwelzijnsbeleid

Evenementen /vermaak met dieren

De Rijksoverheid heeft het gebruik van wilde zoogdieren in circussen verboden. Hierdoor bestaat er geen aanleiding meer bestaat voor gemeentelijk beleid hierover. Rond kerst worden soms 'levende kerststallen' bij vieringen betrokken. Dit betreft in Lelystad doorgaans (hobbymatig) gehouden dieren van plaatselijke (hobby)boeren/ zorg- en educatieve boerderijen. Deze zijn over het algemeen al gewend aan drukte en aangeraakt worden, zodat ze niet of minder stressgevoelig zijn. Verder zijn geen mogelijkheden waar dierenwelzijn aan de orde is bekend. Lelystad heeft hierin geen tradities. Er is geen aanleiding specifiek beleid te ontwikkelen omdat de noodzaak in het kader van dierenwelzijn hiervoor ontbreekt.

Dierenweides

De twee plaatselijke dierenweides zijn in 2013 geprivatiseerd naar de Stichting Dierenweiden Lelystad. Het stichtingsbestuur is integraal verantwoordelijk, dus ook voor het dierenwelzijn van dieren op de kinderboerderijen. De Stichting beschikt vanuit de gemeentelijke periode over het keurmerk van de Samenwerkende Kinderboerderijen Nederland (SKBN). Het stichtingsbestuur is doende om het Keurmerk Kinderboerderijen te verkrijgen. Er is geen aanleiding specifiek beleid te ontwikkelen, omdat de noodzaak en bevoegdheid hiervoor ontbreekt.

Welzijn huisdieren

De regels rondom huisdieren zijn vastgesteld in de wet. De gemeente heeft hierin geen bevoegdheid. Op landelijk niveau is aangekondigd dat het kabinet van plan is om vanaf 2026 een landelijke chipplicht in te voeren voor alle huiskatten.

Bescherming wilde dieren

Er is geen specifiek beleid met betrekking tot de bescherming van in het wild levende dieren. In de praktijk zijn er wel werkafspraken met het bestuur van de dierenambulance hoe er met gewonde/ zieke dieren omgegaan wordt, maar er wordt geen vergoeding voor wilde dieren verstrekt, omdat dit niet tot de primaire wettelijke taken van de gemeente behoort. De gemeente heeft altijd als beleidsuitgangspunt gehanteerd zo min mogelijk in te grijpen in de wilde fauna (nota Jacht en wildbeheer 1992 en evaluatie 1998). Het college is van mening dat pas moet worden ingegrepen als een wild dier gewond is geraakt als direct gevolg van menselijk handelen (bijvoorbeeld door aanrijding). Eventueel ingrijpen zou erop gericht moeten zijn het lijden van dieren tot een minimum te beperken. Er is geen aanleiding hiervoor specifiek beleid te ontwikkelen.

Faunabeheer, jacht en schadebestrijding

Het huidige faunabeleid en het beleid ten aanzien van jacht en ongediertebestrijding wordt gehandhaafd en vormt geen specifiek onderdeel van het dierenwelzijnsbeleid. De gemeente Lelystad heeft zich op het terrein van faunabeheer altijd actief opgesteld. Lelystad was één van de eerste gemeenten die een eigen faunabeleid ontwikkelde, gebaseerd op een terughoudend ingrijpen in de natuurlijke processen. Slechts als ingrijpen een verplichting was op basis van wetgeving, optredende ernstige schade of dierenwelzijn werd overgegaan op ingrijpen, in eerste instantie via preventie/verjaging. De gemeente heeft vanaf het begin zitting in het bestuur van de provinciale Faunabeheereenheid en vertegenwoordigt daarin vijf van de zes Flevolandse gemeenten. Op basis van het vastgestelde beleid wordt in feite op gemeentelijke terreinen al ruim 25 jaar niet meer gejaagd in de traditionele zin van het woord. Wel is de jacht (pro forma) verhuurd aan twee beheersjagers die eventueel de noodzakelijke ingrepen uitvoeren. De gemeente verzamelt actief data over flora en fauna, veelal met hulp van vrijwilligers. De gemeente werkt eveneens al jaren conform de landelijke gedragscodes 'beheer' en 'ontwikkeling'. Voor monitoring, advisering en uitvoeren van noodzakelijke maatregelen met betrekking tot (zwaar) beschermde dieren (o.a. marterachtigen en vleermuizen) heeft de gemeente een overeenkomst met Landschapsbeheer Flevoland, die deze taken onder verantwoordelijkheid van de gemeente uitvoert.

De wettelijke taken met betrekking tot 'ongediertebestrijding' worden vanuit bestaand, specifiek budget uitgevoerd door gemeente en waterschap. De gemeente ziet toe op bestrijding van bruine rat in woningen en bestrijdt zelf zo nodig ratten in het openbaar gebied. Als gevolg van het vele water in de stad komt de bruine rat op veel plaatsen en verspreid over de stad voor. Waar dit leidt tot overlast en/of risico's voor de volksgezondheid wordt de rat bestreden. Hiervoor wordt een gespecialiseerd bedrijf ingeschakeld. Verder wordt zeer terughoudend 'ongedierte' bestreden. De Eikenprocessierups wordt indien nodig vanwege aspecten van volksgezondheid actief bestreden. Wespen in het openbaar gebied worden alleen bestreden als er direct gevaar bestaat voor de omgeving of voor uitvoerenden van onderhoudswerkzaamheden. Aziatische hoornaars worden wel actief bestreden zodra bekend is waar het nest is. Dit is verplicht, omdat Aziatische hoornaars op de Unielijst met invasieve exoten staan vanwege de bedreiging die ze vormen voor de biodiversiteit en economie doordat ze bijen en zelfs bijenkasten aanvallen. Muskus- en beverratten worden in Flevoland door het Waterschap Zuiderzeeland bestreden. De gemeente heeft daarover geen zeggenschap. Het Waterschap werkt hierbij conform de landelijke gedragscode muskus- en beverratten. Een aparte categorie betreft de verwilderde postduif (ook wel stadsduif genoemd). Deze komen plaatselijk in grote aantallen voor en leveren schade op door vervuiling van gebouwen en winkelgalerijen en overlast voor winkelend publiek. Het bijvoeren van stadsduiven door goedwillende stadsbewoners kan rattenoverlast tot gevolg hebben. Het strooien van voer in de openbare ruimte (dus niet op eigen terrein) is daarom strafbaar en kan door handhaving worden bestraft.

Visserij en hengelsport

Van de (vis)wateren die in eigendom of beheer van de gemeente Lelystad zijn, is het visrecht verpacht aan de Hengelsport Vereniging Lelystad (HSVL). Hengelaars mogen als ze in het bezit zijn van visvergunning en een Vispas gebruik maken van het viswater. Eén van de voorwaarden in de overeenkomst is dat inwoners van Lelystad onder voorwaarden (gratis) mogen vissen op zogenaamde witvis. Ook worden voorwaarden gesteld aan het type aas. Op basis van landelijke wetgeving is het verboden om zonder redelijk doel bij een vis pijn of letsel te veroorzaken. De (landelijke) Vispas stelt regels die - bij juiste toepassing - pijn of letsel zo veel mogelijk moeten voorkomen.

Dierenbescherming Nederland stelt zich op het standpunt dat hengelen en viswedstrijden als een vorm van niet noodzakelijke plezierjacht moeten worden beschouwd en is hier om die reden op tegen. Anderzijds wordt vissen van oudsher beschouwd als een 'recht', een recreatiesport en een manier om de jeugd met de natuur vertrouwd te maken. De hengelsport is door de rijksoverheid in de Visserijwet geregeld. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente slechts beperkte bevoegdheden heeft. De keuze die de

gemeente heeft is alleen het al dan niet verpachten van het viswater. Zo nodig kunnen wel voorwaarden gesteld worden in de vergunning voor een evenement met betrekking tot openbare orde en veiligheid.

Uit de eerder genoemde inventarisatie met betrekking tot het dierenwelzijnsbeleid kwam naar voren dat het wenselijk is het gebruik van lood door vissers terug te dringen. Een lokaal verbod zou zinloos zijn, omdat dit niet zou leiden tot minder loodgebruik (dit wordt onderschreven door een onafhankelijke studie i.o.v. het ministerie van LNV. Sportvissers). Sportvissers zouden immers nog steeds lood kunnen aanschaffen. Bovendien zou een lokaal verbod disproportionele en niet uitvoerbare handhaving vergen. Alleen een totaalverbod op de verkoop én het gebruik van lood binnen de EU is effectief en handhaafbaar.

Het huidige hengelsportbeleid wordt voortgezet, waarbij aandacht blijft voor het geven van voorlichting over een verantwoorde manier van vissen. Er is geen aanleiding om in het kader van dierenwelzijnsbeleid specifiek beleid op te stellen.

Welzijn landbouwdieren/proefdieren

Regels voor landbouwhuisdieren zijn vastgelegd in Europees verband en uitgewerkt in de Wet Dieren en de daarbij horende Algemene Maatregelen van Bestuur. Voor proefdieren is het vastgelegd in de Europese Richtlijn dierproeven. De gemeente heeft alleen beperkte invloed op veehouderij/bio-industrie via eventuele beperkingen die in bestemmingsplannen zouden kunnen worden opgelegd en via Ruimtelijke Ordening als geheel. Via bouwvoorschriften bij aanvragen voor nieuwe stallen/bedrijven zou de gemeente enige invloed kunnen uitoefenen op dierenwelzijn met betrekking tot eisen voor brandveiligheid (aandacht hiervoor is een wens van Dierenbescherming). Vanuit Dierenbescherming wordt aandacht gevraagd voor mogelijkheden om schuilstallen in het buitengebied aan te brengen, zodat dieren bij slechte weersomstandigheden een schuilmogelijkheid hebben. Vanuit organisaties voor dierenwelzijn c.q. de sector paardenhouderij wordt er voor gepleit geen zogenaamde megastallen of nieuwe vestigingen voor bio-industrie toe te staan en aandacht te besteden aan een natuurlijke manier van het houden van paarden. Gezien de zeer beperkte mogelijkheden / bevoegdheden van de gemeente op het gebied van landbouwdieren en proefdieren wordt voor dit onderwerp in het kader van het dierenwelzijnsbeleid geen specifiek beleid opgesteld.